

MANDOLIINI (35)

Mies kulkee taas levottomana ja mittailee pienen huoneen lattiaa. Pitelee toisessa kädessään avonaista kirjaa, toisessa tupakkaa ja tähyilee hätäisesti katseellaan, ärtyneenä, otsa rypyillä ikkunasta siivöityvää valonnurkkaa. Siirtää silmänsä kohta jo takaisin levottomien sormien käänlelemille kirjan sivuille.

Mies nukkuu huonosti, heräilee milloin mihinkin ja säpsähtelee kuin sisältä olisi pyrkimässä jotakin ulos. Nainen tuota kaikkea katselee ja kuuntelee huolestuneena. Vähän puhutaan, ja jos puhutaan, niin kirjoista ja niiden herättämistä aatoksista. Tai mies puhuu ja nainen katselee leveän suun muodostamia liikkeitä. Tuo valo miehen silmissä on jotakin muuta kuin mihin hän on tottunut.

Aamuisin mies häipyy tehtaalle ja palaa sieltä väsyneen selkänsä ja kalpean katseensa kanssa kotiin. Usein tuo mukanaan kirjoja, joita kanniskelee kuin arvoesineitä. Välillä heittäytyy hetekalle ja raapustaa jotakin vihkoonsa. Runoja, se tokaisee sätkä suupielestä roikkuen.

Eilen mies oli ottanut mandoliininsa seinältä ja alkanut rämpytellä sitä kesken kaiken. Nainen oli pimahtanut, astellut soittoon keskittyneen miehen eteen, repäissyt soittimen tämän käsistä ja iskenyt sen säpäleiksi uuninkulmaan. Mies ei ollut virkannut mitään. Nousut vain hetken päästä ja korjannut säleet lattialta.

Ei miestä syömään tarvitse maanitella, mutta tuntuu aina astelevan pöydän ääreen kuin tärkeämpääkin olisi. Tuo sama mies, joka silloin kerran pysäytti komentamansa miesjoukon, kun hän oli ajanut pyörällään näitä kohti. Siinä sitä sitten ajettiin hitaasti kuin kunnivartiossa totisten katseiden editse. Miehellä oli ollut herkkä hymy.

Nyt nainen herää hämärään huoneeseen keittiön ikkunasta kuumottavan kuun valoon. Vilkaisee unta tuhisevaa miestä, joka on kääriytynyt peiton sisään kuin toukka. Kaduttaa, kun meni sillä tavoin särkemään miehen soittimen. Mies oli sanonut, että se joutikin menä, mutta älä sinä mene. Sanat tuntuvat nyt hyviltä. ■

Pekka Vartiainen

THE MANDOLIN (35)

The man is again restlessly pacing the floor of the small room. He has an open book in one hand, a cigarette in the other, and he peers hurriedly, irritably, his brow creasing, at the corner of light filtering through the window. Moves his eyes in a moment back to the pages of his book, turned by the agitated fingers.

The man sleeps badly, is woken by one thing or another, jumps and jerks as if something inside him was trying to get out. The woman watches and listens to all this, worried. Little is said, and if they do talk it is about books and the thoughts elicited by them. Or the man talks and the woman watches the movements made by the wide mouth. That light in the man's eyes is something other than what she is used to.

Mornings, the man leaves for the factory and returns home from there with his aching back and pale gaze. Often, he brings books, carrying them like precious objects. Sometimes he flops down on the bed and scrawls something in his notebook. Poems, he snaps, fag hanging from his lips.

Yesterday, the man had taken down his mandolin off the wall and, out of the blue, started strumming it. The woman had snapped, stepped over to face the man concentrating on his playing, snatched the instrument from his hands and smashed it to bits against the corner of the stove. The man had not said a word. Just got on his feet after a while and picked up the splinters off the floor.

There is no need to coax the man to his meals, but he always seems to come to the table as if he had more important things to do. The same man who on one occasion stopped a group of men under his command by riding at them on his bike. Then rode slowly, like through a guard of honour, followed by serious looks. The man used to have an easy smile.

Now the woman awakes in the dusky room to the light of the moon shining through the window. Glances at the man snuffling in his sleep, who has wrapped himself in his quilt like a cocooned grub. She is sorry about smashing the man's instrument like that. The man had said, good riddance, but I hope you won't leave. Those words feel good now. ■ *Transl. Annira Silver*

Väinö Linna ja Kerttu Seuri avioituivat helmikuussa 1945. Heidän ensitapaamisensa oli tapahtunut pari vuotta aiemmin Miehkälässä, Kylmälän kylässä, missä Linna toimi alokkaiden kouluttajana. Kerttu Seuri oli lottana töissä ruokailuparakin kanttiinissa. Nuorenparin ensimmäinen yhteinen koti oli Finlaysonin vuokra-asunto Tampereella. Väinö kävi töissä tehtaalla ja Kerttu toimi ajoittain myymäläapulaisen tai vastaavissa tehtävissä. Tehtaan töitä enemmän Väinöä kiinnostivat kirjallisuuteen ja kirjoittamiseen liittyvät toimet. Hän luki paljon ja teki ensimmäisiä kirjallisia harjoitteita.

Väinö Linna and Kerttu Seuri were married in February 1945. They had first met a couple of years earlier in Miehkälä, in the village of Kylmäla, where Linna was detailed training new conscripts. Kerttu Seuri worked as a wartime volunteer in the mess canteen. The newly-weds' first home was a Finlayson company rented flat in Tampere. Väinö worked in the factory, and Kerttu was employed on and off as a shop assistant or in similar jobs. Väinö was more intrigued by activities related to literature and writing than his work at the factory. He read a great deal and was producing his first literary exercises.

 <https://urly.fi/1Da6>

 Ekaterina Ivanova

 LAB University of Applied Sciences

 Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

 Euroopan unionin
kehittämisyhteistyökeskus,
Eurooppa investoi tulevaisuuteen

RURAL EXPLORER / KYMEENLAAKSO JA ETELÄ-KARJALA | TARINATAITOT: SIVUPAINAJAINEN, IMATRA